

Regionalna pomoc publiczna jako determinanta rozwoju przedsiębiorczości

Igor Postuła

Pomiędzy rozwojem przedsiębiorczości a rozwojem regionalnym istnieje specyficzna współzależność. Z jednej strony, rozwój przedsiębiorczości stanowi jedną z podstawowych determinant rozwoju regionalnego. Z drugiej, bez wsparcia słabiej rozwiniętych regionów niemożliwa jest redukcja lokalnych barier rozwoju przedsiębiorczości. Instrumentem mającym służyć rozwojowi przedsiębiorczości w słabiej rozwiniętych regionach Unii Europejskiej jest regionalna pomoc publiczna. Państwa członkowskie mogą stosować pomoc regionalną, ale tylko w takim zakresie, w jakim nie narusza ona konkurencji na rynku wspólnotowym, czyli w zakresie określonym przez wspólnotowe reguły dopuszczalności pomocy regionalnej. Rozszerzenie Unii Europejskiej o 10 nowych państw w 2004 roku i następnie o Bułgarię i Rumunię w roku 2007 spowodowało konieczność przekierowania pomocy regionalnej na nowe regiony. Jednocześnie rozwój regionów najslabiej rozwiniętych w państwach „starej Unii” jako proces o charakterze ciągłym, rozłożony w czasie, nie mógł być narażony na zbyt ni wstrząs spowodowany przekierowaniem pomocy. Dlatego też konieczne stało się wydanie nowych wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy regionalnej w okresie budżetowania 2007–2013. W niniejszym artykule autor analizuje przepisy nowych wytycznych z punktu widzenia wyzwań stojących przed polityką regionalną Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie rozwoju przedsiębiorczości.

1. Wprowadzenie

Rozwój przedsiębiorczości, który stanowi jeden z podstawowych celów Unii Europejskiej, jest bezpośrednio związany z innym celem, jakim jest rozwój regionalny. Z jednej strony, bez rozwoju przedsiębiorczości rozwój regionalny jest niemożliwy, a z drugiej, bez wsparcia słabiej rozwiniętych regionów niemożliwa jest redukcja barier rozwoju przedsiębiorczości. Komisja Europejska utożsamia pojęcie „przedsiębiorczość” ze skłonnością do zakładania nowych przedsiębiorstw, podejmowania nowych inwestycji i tworzenia nowych miejsc pracy. Jednocześnie Komisja zauważa, iż „coraz więcej wskazuje na istnienie poważnych barier w zakładaniu nowych przedsiębiorstw we Wspólnocie, które w zaostrzonej formie występują w regionach

mniej uprzywilejowanych.”¹ Dlatego eliminacja barier rozwoju przedsiębiorczości jest istotnym elementem wspólnotowej polityki regionalnej.

Podstawowym instrumentem wspólnotowej polityki regionalnej jest regionalna pomoc publiczna (pomoc regionalna), która „pomagając w likwidacji ograniczeń regionów mniej uprzywilejowanych (...) sprzyja gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności państw członkowskich oraz Unii Europejskiej jako całości”.² Istotą pomocy regionalnej jest właśnie jej geograficzna specyfika, która odróżnia ją od innych rodzajów horyzontalnej pomocy publicznej, do których należy w szczególności wsparcie w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji, zatrudnienia, szkoleń czy ochrony środowiska.

Należy zauważyć, że poprzez udzielanie konkretnemu przedsiębiorstwu lub nawet grupie przedsiębiorstw funkcjonujących w danym regionie pomocy publicznej, stawiamy je w uprzywilejowanej pozycji w stosunku do tych przedsiębiorstw, które takiego wsparcia nie otrzymały. To z kolei może stanowić naruszenie warunków konkurencji, a ponieważ przedsiębiorstwa z państw członkowskich funkcjonują na wspólnym, opartym na 4 swobodach, jednolitym rynku, może to doprowadzić do naruszenia warunków wymiany handlowej w całej Unii Europejskiej³. Dlatego też, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w słabo rozwiniętych regionach Unii Europejskiej musi mieć charakter systemowy, oparty na jednolitych regułach, których przestrzeganie zapewni zachowanie warunków konkurencji na rynku wspólnotowym. Unia Europejska odchodzi od specyficznych form wspierania rozwoju regionalnego, takich jak funkcjonujące nadal w Polsce specjalne strefy ekonomiczne. Funkcjonowanie tych stref stanowiło jeden z podstawowych problemów, obok pomocy publicznej dla hutnictwa, w trakcie negocjacji warunków członkostwa Polski w Unii Europejskiej w zakresie rozdziału „Konkurencja”. Zgodnie z ustaleniami wynegocjowanych warunków członkostwa, strefy mają funkcjonować w Polsce tylko do 2017 r., przy znaczącym ograniczeniu możliwości udzielania pomocy publicznej w strefach już od 2011 r.

Według najnowszych dostępnych danych⁴, wartość pomocy regionalnej udzielonej w Polsce w 2006 roku wyniosła 1 558,3 mln PLN (wobec 763,6 w 2005 roku), co stanowiło 34,9 % ogólnej wartości pomocy publicznej udzielanej w Polsce w tym roku (wobec 21 % w 2005 roku; UOKiK 2007:11). W skali całej Unii Europejskiej wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2006 roku wyniosła 9101,57 mln Euro, co stanowiło 19% udzielonej w Unii pomocy publicznej. W państwach „nowej 10” wartość pomocy regionalnej wyniosła w tym roku 1101,94 mln Euro, co stanowiło 34% wartości całej pomocy publicznej udzielonej w tych krajach⁵. Należy zakładać, że wartość pomocy regionalnej w państwach „nowej 10”, a także w Bułgarii i Rumunii, które w 2006 roku nie były jeszcze członkami Wspólnoty, będzie w najbliższych latach wzrastać, przede wszystkim z uwagi na środki przewidziane na rozwój regionalny w funduszach strukturalnych oraz Funduszu Spójności w okresie budżetowym 2007–2013. Ten okres budżetowy jest pierwszym,

w którym budżet wspólnoty był konstruowany dla 27 państw. Rozszerzenie Unii Europejskiej o 10 nowych państw, które miało miejsce w okresie budżetowym 2000–2006 i następnie o Bułgarię i Rumuni w styczniu 2007 roku, miało decydujący wpływ na kształt wspólnotowej polityki regionalnej, której zasadniczym elementem jest regionalna pomoc publiczna. Z tego względu niezbędne stało się wprowadzenie nowych, szczegółowych reguł dopuszczalności pomocy regionalnej zapewniających realizację celów polityki regionalnej składającej się z 27 państw Unii Europejskiej. Reguły takie zostały określone przez Komisję Europejską w Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 (dalej: Wytyczne)⁶.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie reguł dopuszczalności pomocy regionalnej określonych w Wytycznych. Z uwagi na dwa ostatnie rozszerzenia Unii Europejskiej (o 10 państw w 2004 roku oraz o Bułgarię i Rumunię w roku 2007) za szczególnie istotne należy uznać przedstawienie sposobu określania przez Komisję regionów Unii, w których pomoc regionalna dla przedsiębiorców jest dopuszczalna. Kwestia ta jest szczególnie ważna dla praktyki udzielania pomocy regionalnej w Polsce z uwagi na potrzebę określenia pułapów dopuszczalności pomocy dla poszczególnych województw.

Analiza postanowień wytycznych będzie prowadzona w odniesieniu do problematyki rozwoju przedsiębiorczości. Celem analizy z tego punktu widzenia będzie wykazanie, iż Komisja Europejska uważa, że rozwój przedsiębiorczości jest sposobem na pobudzenie słabiej rozwiniętych regionów Unii Europejskiej, jednocześnie traktując pomoc regionalną jako istotny instrument wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

2. Podstawowe reguły dopuszczalności pomocy regionalnej

Podstawowe założenia Wytycznych w odniesieniu do pomocy regionalnej stanowią, że pomoc taka może być skuteczna, jeżeli:

- jest stosowana oszczędnie i proporcjonalnie,
- skupia się na najmniej uprzywilejowanych regionach Unii Europejskiej,
- dopuszczalne pułapy pomocy odzwierciedlają wagę problemów mających wpływ na rozwój danych regionów,
- korzyści z pomocy przeważają nad wynikającym z jej zastosowania zakończeniem konkurencji⁷.

Pomoc regionalna może być udzielona na zasadzie wyjątku (wyłączenia) od ogólnego zakazu udzielania pomocy publicznej określonego w art. 87 Traktatu o WE (TWE). Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej precyzują reguły, na jakich mogą być stosowane te wyłączenia.

2.1. Wyłączenie na podst. art. 87 (3a) TWE

Pierwsze wyłączenie, określone w art. 87(3a), przewiduje możliwość udzielenia pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski, lub takich, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia (87(3a) TWE). Europejski Trybunał Sprawiedliwości (ETS) wskazał, że użyte w tym przepisie słowa „nienormalnie” (ang. *abnormally*) oraz „poważny” (ang. *serious*) świadczą o tym, że traktatowe wyłączenie dotyczy obszarów, gdzie sytuacja ekonomiczna jest ekstremalnie niekorzystna w porównaniu do całej Wspólnoty⁸. Pomoc przyznawana w ramach tego wyłączenia ma na celu eliminację różnic między regionami w skali całej Wspólnoty.

2.2. Wyłączenie na podst. art. 87 (3c) TWE

Odmienne jest w przypadku drugiego wyłączenia, zawartego w art. 87(3c) TWE, które przewiduje możliwość przyznania pomocy przeznaczonej na ułatwianie rozwoju niektórych regionów gospodarczych, o ile pomoc taka nie narusza warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Ten rodzaj pomocy służy eliminacji różnic w ramach danego państwa członkowskiego. Wyłączenie z art. 87(3c) TWE jest w swoich warunkach szersze, aniżeli te wynikające z art. 87(3a) TWE, gdyż nie ma w nim restrykcyjnych warunków ekonomicznych uzasadniających przyznanie pomocy. Ograniczeniem jest w tym wypadku zakaz naruszenia wymiany handlowej w ramach Wspólnoty. Dlatego też Komisja może dopuścić pomoc sprzyjającą dalszemu rozwojowi obszaru, odwołując się do średniej rozwoju w ramach kraju⁹.

W odniesieniu do obydwu wyłączeń różnić się może znaczenie przykładowe do korzyści osiągniętych dzięki pomocy, ponieważ w wypadku regionów najmniej uprzywilejowanych objętych wyłączeniem z 87 (3a) TWE dopuszcza się większe zakłócenie konkurencji niż w wypadku regionów, o których mowa w art. 87 (3c)¹⁰. Różnice między tymi dwoma wyłączeniami wpływają w dalszej kolejności na sposób wyznaczania obszarów kwalifikujących się odpowiednio pod każde z wyłączeń.

Należy zwrócić uwagę, że istotną przesłanką obydwu wyłączeń jest rozwój gospodarczy, którego istotnym czynnikiem, zdaniem Komisji Europejskiej, jest rozwój przedsiębiorczości wspierany przez właściwie ukierunkowaną pomoc publiczną.

3. Regiony objęte pomocą regionalną

3.1. Podstawowe reguły określania zasięgu terytorialnego pomocy regionalnej

Pierwszym problemem, przed którym stanęła Komisja konstruując nowe reguły dopuszczalności pomocy publicznej, było określenie obszaru Wspólnoty, który może być taką pomocą objęty. W Wytycznych przyjęto zasadę, że całkowity odsetek ludności zamieszkującej takie regiony musi być znacznie mniejszy niż odsetek ludności w regionach nie objętych pomocą. Komisja Europejska ustaliła ten odsetek na poziomie 42% ludności 25 państw członkowskich UE (czyli jeszcze bez Bułgarii i Rumunii), który jest zbliżony do odsetka określonego w 1998 r. dla Unii liczącej 15 członków¹¹.

Komisja określiła w Wytycznych sposób, w jaki ustala się, które regiony mogą być objęte pomocą na podstawie wyłączeń przewidzianych w art. 87 (3a) TWE oraz w art. 87 (3c) TWE.

Pomoc na podstawie wyłączenia określonego w art. 87 (3a) TWE może być udzielona w regionach sklasyfikowanych jest jako jednostka geograficzna poziomu NUTS II¹², w których produkt krajowy brutto (PKB) mierzony według standardu siły nabywczej jest niższy niż 75% średniej wspólnotowej¹³.

Bardziej skomplikowane reguły odnoszą się do ustalenia regionalnego zasięgu pomocy udzielanej na podstawie wyłączenia określonego w art. 87 (3c) TWE. W tym przypadku należy jednocześnie zapewnić wystarczający margines swobody dla państw członkowskich przy wyborze regionów kwalifikujących się do pomocy, możliwość skutecznej kontroli tego rodzaju pomocy ze strony Komisji oraz zachowanie zasady równego traktowania wszystkich państw członkowskich. W tym celu wybór regionów kwalifikujących się przeprowadza się w dwóch etapach. W pierwszym Komisja ustala dla każdego z państw członkowskich maksymalny odsetek ludności kwalifikującej się do objęcia pomocą¹⁴, w drugim dokonuje się wyboru regionów kwalifikujących się do objęcia pomocą. Wytyczne precyzyjnie określają sposób ustalania maksymalnego odsetka ludności kwalifikującej się do pomocy oraz wyboru regionów kwalifikujących się do pomocy¹⁵.

3.2. Mapy pomocy regionalnej

Integralną część wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, zgodnie z wyrokiem ETS w sprawie C-242/00 Niemcy przeciwko Komisji¹⁶, stanowią decyzje Komisji zatwierdzające mapy pomocy regionalnej dla każdego z państw członkowskich. Moc obowiązująca tych decyzji jest uzależniona od zatwierdzenia przez państwa członkowskie. Mapy pomocy regionalnej obejmują:

- regiony, które mogą zostać określone w oparciu o kryteria przedstawione w Wytycznych, odnośnie do których wyznaczono maksymalny poziom intensywności pomocy, są to regiony kwalifikujące się do odstępstwa na podstawie art. 87 (3a) oraz regiony efektu statystycznego¹⁷,

- regiony wyznaczone przez państwa członkowskie do zakwalifikowania do pomocy regionalnej na podstawie art. 87 (3c), nieprzekraczające pułapu odsetka ludności określonego zgodnie z postanowieniami Wytycznych.

Mapy pomocy regionalnej nie obejmują programów pomocy operacyjnej, które są oceniane osobno dla każdego przypadku na podstawie zgłoszenia dokonanego przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 88 (3) TWE. Pomoc operacyjna może być więc udzielona dopiero wtedy, kiedy program ją przewidujący zostanie uznany przez Komisję Europejską za zgodny ze wspólnotowymi regułami dopuszczalności pomocy publicznej w postępowaniu przeprowadzonym na podstawie Rozporządzenia nr 659/99¹⁸.

3.1. Polska mapa pomocy regionalnej

Pomoc regionalna nie może być udzielana przez państwo członkowskie, którego mapa pomocy nie została zatwierdzona przez Komisję. Polska mapa pomocy regionalnej została zatwierdzona przez Komisję w dokumencie z dnia 13 września 2006 r.¹⁹. W dokumencie tym Komisja stwierdziła, że całe terytorium Polski kwalifikuje się do otrzymywania krajowej pomocy regionalnej w całym okresie obejmującym lata 2007–2013 na mocy odstępowstwa określonego w art. 87 (3a) TWE. W poniższej tabeli zaprezentowane są pułapy dopuszczalności pomocy dla poszczególnych polskich województw w zależności od wartości PKB na jednego mieszkańca, które są określone zgodnie z regułami zawartymi w wytycznych.

Należy zwrócić uwagę, że średnie PKB per capita w województwie mazowieckim jest już zbliżone do 75% średniego PKB per capita całej Unii Europejskiej i szacuje się, że w najbliższych latach osiągnie ten poziom. W praktyce będzie to oznaczać, że województwo mazowieckie, jako region NUTS II, nie będzie się dłużej kwalifikować do pomocy regionalnej dopuszczalnej na podst. art. 87 (3a) TWE. Dlatego też pomysł wydzielenia Warszawy, jako oddzielnego regionu NUTS, z punktu widzenia dopuszczalności pomocy regionalnej należy uznać za wart poważnego rozważenia. Miastami wydzielonymi są Berlin i Praga, na Węgrzech i na Słowacji rozważa się obecnie wydzielenie Budapesztu i Bratysławy. Stosownie do treści art. 10 ust. 1 polskiej ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej pomoc regionalna może być udzielana w zakresie wynikającym z mapy pomocy regionalnej, która z kolei jest ustalana w drodze rozporządzenia. Projekt takiego rozporządzenia podlega notyfikacji. Obecnie obowiązuje w Polsce rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej²⁰, które weszło w życie 1 stycznia 2007 roku i ma obowiązywać do 31 grudnia 2013 roku. Rozporządzenie to ustala mapę pomocy regionalnej zgodnie z propozycjami zatwierdzonymi przez Komisję.

Województwo	Wielkość średniego PKB per capita w stosunku do średniego wspólnotowego PKB per capita	Pułap regionalnej pomocy inwestycyjnej w okresie 01.01.2007–31.12.2010	Pułap regionalnej pomocy inwestycyjnej w okresie 01.01.2011–31.12.2013
Łódzkie	41,45%	50%	50%
Małopolskie	39,81%	50%	50%
Lubelskie	32,23%	50%	50%
Podkarpackie	32,80%	50%	50%
Świętokrzyskie	35,82%	50%	50%
Podlaskie	35,05%	50%	50%
Lubuskie	41,09%	50%	50%
Opolskie	38,28%	50%	50%
Kujawsko-Pomorskie	41,80%	50%	50%
Warmińsko-Mazurskie	34,70%	50%	50%
Śląskie	50,62%	40%	40%
Wielkopolskie	48,18%	40%	40%
Zachodniopomorskie	46,29%	40%	40%
Dolnośląskie	47,52%	40%	40%
Pomorskie	45,75%	40%	40%
Mazowieckie:	68,77%		
Okręg ciechanowsko-płocki		40%	30%
Okręg ostrołęcko-siedlecki		40%	30%
Okręg radomski		40%	30%
Okręg warszawski		40%	30%
Miasto Warszawa		30%	30%

Tab. 1. Pułapy dopuszczalności pomocy dla poszczególnych polskich województw w zależności od wartości PKB na jednego mieszkańca. Źródło: opracowanie własne na podst. dokumentu Komisji Europejskiej z dnia 13 września 2006 r.

4. Rodzaje pomocy regionalnej

Pomoc regionalna jest co do zasady udzielana jako pomoc inwestycyjna, wyjątkowo także jako pomoc operacyjna przy stosowaniu bardziej rygorystycznych warunków dopuszczalności. Nowością ustanowioną w Wytycznych jest pomoc dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw, której celem jest ograniczanie barier w zakresie zakładania nowych przedsiębiorstw we Wspólnocie, w szczególności w regionach mniej uprzywilejowanych. Należy zwrócić uwagę, że preferowana jest pomoc o charakterze ofensywnym, mająca na celu wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, czyli pomoc inwestycyjna i pomoc dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw. Pomoc operacyjna, służąca wspieraniu bieżącej działalności przedsiębiorstw, ma charakter wyjątkowy.

4.1. Regionalna pomoc inwestycyjna

Regionalna pomoc inwestycyjna jest pomocą przyznaną na realizację projektu inwestycji początkowej, czyli inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne związane z:

- utworzeniem nowego zakładu,
- rozbudową istniejącego zakładu,
- dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie nowych dodatkowych produktów,
- zasadniczą zmianą dotyczącą całościowego procesu produkcyjnego istniejącego zakładu.

Wartość regionalnej pomocy inwestycyjnej jest obliczana w odniesieniu do wysokości kosztów kwalifikowanych, czyli kosztów inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne, związanych z realizacją projektu inwestycji początkowej (pomoc inwestycyjna właściwa) lub kosztów wynagrodzenia dla miejsc pracy utworzonych bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego (pomoc na zatrudnienie)²¹. Wytyczne zakładają, że pomoc może być udzielana w różnych formach, nie narzucając zamkniętego katalogu dopuszczalnych form. Przy obliczaniu wartości pomocy udzielanej w innych formach niż dotacja dokonuje się przeliczenia na ekwiwalent dotacji brutto (EDB)²². Intensywność pomocy wyrażona jako EDB to zaktualizowana wartość pomocy wyrażona jako procent zaktualizowanej wartości kosztów kwalifikowanych. Komisja przestała stosować ekwiwalent dotacji netto (EDN) z powodu konieczności uwzględnienia wyroku Sądu Pierwszej Instancji w sprawie Alzetta przeciwko Komisji²³, w którym sąd ten stwierdził, że „oceniając zgodność pomocy z postanowieniami traktatu Komisja, w ramach ustanowionego traktatem systemu kontroli pomocy państwa, nie jest upoważniona do uwzględniania obciążeń podatkowych dotyczących kwoty przyznanej pomocy finansowej. Obciążeń takich nie nakłada się na samą pomoc, lecz dopiero na późniejszym etapie i mają one zastosowanie do przedmiotowej pomocy, podobnie jak do każdego osiągniętego dochodu. Nie mogą być one zatem właściwe przy ocenie szczególnego wpływu pomocy na wymianę handlową i konkurencję, a w szczególności przy szacowaniu korzyści odniesionych przez odbiorcę takiej pomocy przez porównanie z konkurencyjnymi przedsiębiorstwami, które nie otrzymały pomocy, a których dochód również podlega opodatkowaniu”. Komisja uznała ponadto, że stosowanie EDB, z którego korzysta się także przy obliczaniu intensywności innych rodzajów pomocy publicznej przyczyni się do uproszczenia i większej przejrzystości systemu kontroli pomocy, a także uwzględni rosnący odsetek pomocy przyznawanej w formie zwolnień podatkowych.

Wytyczne określają dopuszczalne intensywności pomocy inwestycyjnej w zależności od stosowanego wyłączenia oraz regionu, w którym pomoc ma być udzielona.

W regionach objętych art. 87 (3a) pułapy dopuszczalności pomocy nie mogą przekroczyć:

- 30% EDB dla regionów, których PKB na jednego mieszkańca jest niższe niż 75% średniego PKB na jednego mieszkańca dla UE-25, regionów najbardziej oddalonych z wyższym PKB na jednego mieszkańca oraz regionów efektu statystycznego do dnia 1 stycznia 2011 r.,
- 40% EDB dla regionów, których PKB na jednego mieszkańca jest niższe niż 60% średniego PKB na jednego mieszkańca dla UE-25,
- 50% EDB dla regionów, których PKB na jednego mieszkańca jest niższe niż 45% średniego PKB na jednego mieszkańca dla UE-25.

Należy zaznaczyć, że wskazane pułapy dopuszczalności pomocy są określone w odniesieniu do średniego PKB na jednego mieszkańca dla Unii Europejskiej składającej się z 25 państw członkowskich, pomimo faktu, że od stycznia 2007 roku członkami Unii są również Bułgaria i Rumunia.

W regionach objętych odstępstwem na podstawie art. 87 (3c) pułap pomocy regionalnej nie może przekroczyć 15% EDB.

Powwyższe pułapy mogą zostać podniesione o 20% EDB w przypadku pomocy przyznawanej małym przedsiębiorstwom oraz o 10% EDB w przypadku pomocy przyznawanej średnim przedsiębiorstwom.

Oprócz dopuszczalnych limitów intensywności pomocy inwestycyjnej Wytyczne określają także dodatkowe warunki dopuszczalności tego rodzaju pomocy regionalnej. Po pierwsze, pomoc inwestycyjna powinna zawierać element zachęty do inwestycji w regionach zakwalifikowanych do pomocy, które bez pomocy publicznej w ogóle nie byłyby realizowane²⁴. Po drugie, wkład własny beneficjenta pomocy powinien odpowiadać co najmniej 25% kosztów kwalifikowanych inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne. Po trzecie, inwestycja powinna być utrzymana przez okres co najmniej pięciu lat od jej zakończenia. Po czwarte, jeżeli wysokość pomocy została obliczona na podstawie kosztów wynagrodzenia, utworzone miejsca pracy należy obsadzić w ciągu trzech lat od zakończenia prac i utrzymać przez okres pięciu lat od dnia pierwszego obsadzenia stanowiska²⁵.

Cele, na jakie może być skierowana regionalna pomoc inwestycyjna, jednoznacznie wskazują, że ten rodzaj pomocy ma służyć rozwojowi przedsiębiorczości. Jednocześnie precyzyjne warunki dopuszczalności tego rodzaju pomocy są tak skonstruowane, że nie może mieć ona charakteru doraźnego, czyli służyć rozwiązywaniu bieżących problemów przedsiębiorcy, lecz wspierać jego zaplanowane, prorozwojowe działania w kilkuletniej perspektywie. Poza tym warunkiem uzyskania pomocy jest wniesienie w inwestycje wkładu własnego, co ma stanowić zabezpieczenie skuteczności i efektywności działań beneficjenta pomocy. Z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości istotny jest wymóg efektu zachęty, polegający na tym, że wspierane są tylko takie działania, które bez udzielania pomocy publicznej w ogóle nie byłyby podejmowane.

4.2. Pomoc na duże projekty inwestycyjne

Bardziej restrykcyjne reguły dopuszczalności pomocy są stosowane w odniesieniu do pomocy na duże projekty inwestycyjne, czyli inwestycje początkowe o wydatkach kwalifikowanych przewyższających 50 mln EUR. Podstawowe ryzyko związane z tego typu projektami polega na tym, że mogłyby być one sztucznie dzielone na podprojekty w celu ominięcia restrykcyjnych reguł dla dużych projektów inwestycyjnych. Z tego względu duży projekt inwestycyjny uznaje się za projekt jednostkowy, jeśli inwestycja początkowa podjęta przez jedną lub kilka firm na przestrzeni trzech lat składa się ze środków trwałych połączonych w sposób ekonomicznie niepodzielny^{26, 27}. Z uwagi na fakt, iż duże projekty inwestycyjne stanowią większe zagrożenie dla konkurencji, limity pomocy dla takich projektów są skorygowane w oparciu o następującą zasadę²⁸:

Wydatki kwalifikowane	Dostosowane pułapy pomocy
do 50 mln EUR	100% pułapu regionalnego
dla części między 50 mln EUR a 100 mln EUR	50% pułapu regionalnego
dla części przekraczającej 100 mln EUR	34% pułapu regionalnego

Tab. 2. Pułapy intensywności regionalnej pomocy inwestycyjnej. Źródło: opracowanie własne na podstawie pkt. 67 Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013.

4.3. Regionalna pomoc operacyjna

Pomoc operacyjna, czyli mająca na celu zmniejszenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa, jest co do zasady zabroniona. Na zasadzie wyjątku od tego zakazu dopuszczalna jest pomoc operacyjna w regionach kwalifikujących się do pomocy w ramach odstępstwa na podstawie art. 87 (3a) pod warunkiem, że:

- jest ona uzasadniona z uwagi na jej wkład w rozwój regionalny i jej charakter,
- jej poziom jest proporcjonalny do ograniczeń, które ma złagodzić.

Istnienie wskazanych okoliczności musi być wykazane przez państwo członkowskie. Pomoc operacyjna musi mieć charakter przejściowy i być wraz z upływem czasu ograniczana do momentu, gdy wspierane regiony osiągną stopień rzeczywistej konwergencji z regionami zamożniejszymi (zasada degresywności)²⁹.

4.4. Pomoc regionalna dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw

Wytyczne określają maksymalne kwoty pomocy dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw w zależności od wyłączenia na podstawie którego taka pomoc jest udzielana. Dopuszczalna wysokość pomocy wynosi:

- 2 mln EUR na przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą w regionach kwalifikujących się do odstępstwa na podstawie art. 87 (3a),
- 1 mln EUR na przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą w regionach kwalifikujących się do odstępstwa na podstawie art. 87 (3c).

Kwoty rocznej pomocy przyznanej nowozałożonym małym przedsiębiorstwom nie mogą przekroczyć 33% wyżej wymienionych całkowitych kwot pomocy na jedno przedsiębiorstwo. Intensywność pomocy nie może przekraczać:

- w regionach, o których mowa w art. 87 (3a), 35% wydatków kwalifikowanych poniesionych w ciągu pierwszych trzech lat od założenia przedsiębiorstwa oraz 25% w ciągu dwóch kolejnych lat,
- w regionach, o których mowa w art. 87 (3c), 25% wydatków kwalifikowanych poniesionych w ciągu pierwszych trzech lat od założenia przedsiębiorstwa oraz 15% w ciągu dwóch kolejnych lat.

Pomoc dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw nie powinna być kumulowana z innymi formami pomocy ze środków publicznych (w tym także pomocą przyznaną w ramach zasady *de minimis*) w celu ominięcia maksymalnej określonej intensywności pomocy.

Pomoc dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw może stanowić bardzo ważny instrument dla rozwoju przedsiębiorczości z uwagi na rodzaj beneficjentów, do których może być kierowany oraz stosunkowo wysokie limity dopuszczalności tego rodzaju pomocy. Należy zaznaczyć, że jest to instrument nowy, wprowadzony dopiero przez przedmiotowe Wytyczne, dlatego ocena jego efektywności i skuteczności będzie możliwa dopiero po kilku latach obowiązywania Wytycznych.

5. Pomoc regionalna objęta wyłączeniami grupowymi

Pomoc regionalna może być udzielana bez wcześniejszego zgłaszania przez państwa członkowskie Komisji Europejskiej krajowych programów pomocy regionalnej spełniających wszystkie warunki ustanowione w rozporządzeniach w sprawie wyłączeń grupowych³⁰. W praktyce wyłączenia grupowe w znaczącym stopniu uelastyczniają procedurę udzielenia pomocy publicznej, czyniąc ją mniej skomplikowaną i szybszą, głównie z uwagi na ograniczenie procedury przed Komisją Europejską.

W zakresie wyłączeń grupowych w najbliższym czasie będzie miała miejsce poważna zmiana. Reguły wyłączeń grupowych określone w dotychczas obowiązujących rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych rodzajów pomocy horyzontalnej mają zostać skonsolidowane w jednym rozporządzeniu, które zgodnie z ostatnimi założeniami Komisji Europejskiej ma wejść w życie w czerwcu 2008 roku³¹. Przyszłe rozporządzenie w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (dalej: Rozporządzenie konsolidujące)³² ma zawierać

ogólne warunki stosowania wyłączeń grupowych oraz warunki szczegółowe odnoszące się do poszczególnych rodzajów pomocy horyzontalnej.

Zgodnie z projektem Rozporządzenia konsolidującego, wyłączeniu od obowiązku zgłoszenia będzie podlegać regionalna pomoc inwestycyjna, czyli pomoc na pokrycie kosztów aktywów materialnych oraz aktywów niematerialnych i prawnych związanych z realizacją projektu inwestycji początkowej (pomoc inwestycyjna właściwa) lub kosztów wynagrodzenia dla miejsc pracy utworzonych bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego (pomoc na zatrudnienie) spełniająca warunki określone w Rozporządzeniu.

Warunki wyłączenia tych rodzajów pomocy pokrywają się z zawartymi w Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 warunkami jej dopuszczalności. Oznacza to, że regionalna pomoc inwestycyjna co do zasady będzie objęta wyłączeniem grupowym, czyli będzie mogła być udzielana bez zgłaszania programów tego rodzaju pomocy Komisji Europejskiej. Będzie to miało ogromne znaczenie praktyczne, ponieważ uelastyczni cały system udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, której podstawowym celem jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

6. Podsumowanie

Wydanie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na okres budżetowania 2007–2013 było konieczne z uwagi na wyzwania, jakie w tym okresie postawiła przed sobą Unia Europejska, w szczególności w zakresie wspierania rejonów słabo rozwiniętych. Rozszerzenie Unii Europejskiej o 12 nowych państw musiało spowodować poważne przekierowanie pomocy regionalnej. Jednocześnie rozwój regionów najslabiej rozwiniętych w państwach „starej Unii” jako proces o charakterze ciągłym, rozłożony w czasie, nie mógł być narażony na zbyt ni wstrząs spowodowany przekierowaniem pomocy. Należy przyznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich rozwiązań w zakresie ustalania obszarów kwalifikujących się do objęcia pomocą regionalną, Komisji Europejskiej udało się w Wytycznych pogodzić w możliwie bezkonfliktowy sposób przekierowanie pomocy regionalnej do nowych państw członkowskich z zachowaniem procesu rozwoju regionalnego w słabiej rozwiniętych regionach „starej Unii”.

Jednym z podstawowych celów określonych w Wytycznych jest rozwój przedsiębiorczości, który pozostaje z rozwojem regionalnym w specyficznej zależności, polegającej na tym, że bez rozwoju przedsiębiorczości niemożliwy jest rozwój regionalny, a z drugiej strony, bez wsparcia słabiej rozwiniętych regionów niemożliwa jest redukcja barier rozwoju przedsiębiorczość. Na to, że rozwój przedsiębiorczości jest podstawową determinantą rozwoju regionalnego, może wskazywać fakt, że za podstawowy rodzaj pomocy regionalnej Wytyczne uznają pomoc inwestycyjną przeznaczoną na rozwój inwestycji początkowych i na tworzenie nowych miejsc pracy. Warunki dopuszczalności tego rodzaju pomocy są tak skonstruowane, że tylko pomoc

służąca rozwojowi przedsiębiorczości ma szansę być uznana przez Komisję Europejską za dopuszczalną. Szczególną wagę ma tutaj warunek występowania elementu zachęty, który polega na tym, że pomoc może być udzielona tylko na takie inwestycje, które bez udzielenia pomocy w ogóle nie byłyby podjęte.

Istotnym, nowym rozwiązaniem w zakresie rozwoju przedsiębiorczości przewidzianym w Wytycznych jest wprowadzenie nowego rodzaju pomocy regionalnej, jakim jest pomoc dla nowozałożonych małych przedsiębiorstw. Stosunkowo wysokie pułapy dopuszczalności i mało rygorystyczne warunki dopuszczalności tego rodzaju pomocy mogą uczynić go bardzo istotnym czynnikiem rozwoju przedsiębiorczości.

Należy zaznaczyć również, że duże znaczenia dla praktyki stosowania pomocy regionalnej służącej rozwojowi przedsiębiorczości będzie miało nowe Rozporządzenie konsolidujące wyłączenia grupowe, zgodnie z którym programy pomocowe przewidujące regionalną pomoc inwestycyjną będą mogły być wyłączone spod obowiązku zgłaszania Komisji Europejskiej. Takie rozwiązanie uelastyczni system udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, co uprości procedurę przekazywania pomocy konkretnemu przedsiębiorcy.

Do końca 2013 roku całe terytorium Polski będzie mogło być objęte pomocą regionalną. Jednakże, wraz z rozwojem gospodarczym naszego kraju, dopuszczalne intensywności pomocy publicznej na poszczególnych obszarach naszego kraju w następnym okresie budżetowania będą na pewno niższe. Co więcej, przewiduje się, że województwo mazowieckie, przekraczając 75% średniego PKB per capita w Unii Europejskiej, nie będzie dłużej kwalifikować się do pomocy dopuszczalnej na podst. art. 87 (3a) TWE. Dlatego też, rozważenia wymagałoby w najbliższym czasie wydzielenie Warszawy jako samodzielnego regionu NUTS, aby pozostałe obszary obecnego województwa mazowieckiego nadal mogły podlegać pomocy.

To, czy Wytyczne spełnią swój cel w dużym stopniu zależy od samych państw członkowskich, które przygotowują programy stanowiące podstawę do udzielania pomocy regionalnej. Programy zgodne z określonymi w Wytycznych warunkami dopuszczalności pomocy regionalnej będą miały szansę być uruchamiane. W tym momencie najistotniejszy będzie sprawny aparat administracyjny wdrażający programy i monitorujący ich realizację. Właśnie to wydaje się najważniejszym wyzwaniem dla Polski, której w okresie budżetowania 2007–2013 przyznano znaczne środki wspólnotowe mające służyć rozwojowi regionalnemu. Należy zaznaczyć, że choć Wytyczne zawierają liczne rozwiązania prawne, które mają służyć rozwojowi przedsiębiorczości, to nie stanowią one gwarancji, że ten cel zostanie osiągnięty. Nie będzie to możliwe bez odpowiedniego aparatu wykonawczego na poziomie państw członkowskich oraz efektywnych i skutecznych działań samych przedsiębiorców.

Wytyczne mają być stosowane do wszelkiej pomocy regionalnej, która zostanie przyznana w okresie budżetowym 2007–2013. Pomoc regionalna,

która została przyznana przed 2007 r., będzie podlegać ocenie według wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej z 1998 r. Wytyczne zawierają odpowiednie regulacje przejściowe w odniesieniu do regionów, które na podstawie nowych wytycznych nie kwalifikują się do dotychczasowych pułapów intensywności pomocy.

Informacje o autorze

Dr Igor Postuła – Zakład Administracyjno-Prawnych Problemów Zarządzania, Katedra Prawnych Problemów Administracji i Zarządzania, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. E-mail: ipostula@mail.wz.uw.edu.pl.

Przypisy

- ¹ Pkt 7 Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 (dalej: Wytyczne), Dz.Urz.UE C 54 z 4.03.2006 r.
- ² Pkt 2 Wytycznych.
- ³ Patrz: Postuła, I., Werner, A., 2006. *Pomoc publiczna*, Warszawa: LexisNexis, s. 68–73; Sobczak, K. 2001. *Działalność gospodarcza. Uregulowania prawne*, Warszawa: LexisNexis, s. 358–359; Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie 730/79 *Philip Morris Holland BV v. Commission* [1980] ECR 2671, p. 11 i 12; Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-142/87 *Belgia v. Komisja*, [1990] ECR I-959, p. 43 i p. 74; Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-280/00 *Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg*, ECR. I-7747, p. 82.
- ⁴ Zgodnie z art. 36 ustawy z 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. 2004 Nr 123, poz. 1291), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opracowuje, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w roku poprzednim do końca roku kalendarzowego następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. W praktyce raporty takie są przedstawiana Radzie Ministrów w październiku. Na podstawie danych zawartych w raportach krajowych Komisja Europejska opracowuje raporty prezentujące dane w skali całej Wspólnoty.
- ⁵ State Aid Scoreboard, autumn 2007 update, Brussels, 13 December 2007 COM(2007) 791 final, s. 24. Podane wartości bezwzględne pomocy regionalnej zostały obliczone na podstawie danych przedstawionych w tym dokumencie.
- ⁶ Wytyczne te zastąpiły obowiązujące do 31 grudnia 2006 roku Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej z 1998 r., Dz.Urz.UE C 74 z 10.3.1998, s. 9.
- ⁷ Patrz: Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie 730/79, *Philip Morris* [1980], ECR 2671, pkt 17 oraz Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C 169/95, *Hiszpania przeciwko Komisji* [1997], ECR I-135, pkt 20.
- ⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie 248/84 *Niemcy przeciwko Komisji* [1987] ECR 4013, par. 19.
- ⁹ *Tamże*.
- ¹⁰ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji w sprawie T-380/94 *AIUFFASS i AKT* [1996], ECR II-2169, pkt 54.
- ¹¹ Komisja Europejska szacuje, że przystąpienie Bułgarii i Rumunii do Wspólnoty spowoduje wzrost pułapu w wysokości 42% do 45,5% w skali UE-27. Niezależnie od

- tego, celem zapewnienia wystarczającej ciągłości dla państw członkowskich UE-25, Komisja zdecydowała także o zastosowaniu dodatkowej siatki bezpieczeństwa, aby zasięg pomocy w kategoriach liczby ludności w żadnym z państw członkowskich nie spadł poniżej 50% ludności objętej pomocą w latach 2000–2006. Zastosowanie siatki bezpieczeństwa wg Wytucznych miało spowodować, że całkowity odsetek ludności objętej pomocą w skali UE-25 wyniesie około 43,1 %, a w skali UE-27 – 46,6%.
- 12 Rozporządzenie nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (Nomenclature of Statistical Territorial Units – NUTS), Dz.Urz.UE L 154 z 21.6.2003, str. 1. Eurostat posługuje się nomenklaturą NUTS jako odniesieniem w zakresie gromadzenia, rozwijania i harmonizacji regionalnej statystyki UE oraz dla potrzeb społeczno-ekonomicznych analiz regionów.
 - 13 Znając specyficzne ograniczenia wynikające z oddalenia oraz określone trudności w zakresie integracji z rynkiem wewnętrznym, Komisja uważa, że pomoc regionalna dla regionów najbardziej oddalonych objętych art. 299 (2) TWE (Azory, Madera, Wyspy Kanaryjskie, Gwadelupa, Martynika, Reunion oraz Gujana Francuska) również wchodzi w zakres odstępstwa na podstawie art. 87 (3a) bez względu na to, czy PKB na jednego mieszkańca jest w tych regionach niższy czy wyższy od 75% średniej wspólnotowej.
W niektórych regionach PKB na jednego mieszkańca przekracza 75% średniej wspólnotowej tylko ze względu na statystyczny efekt rozszerzenia. Są to regiony na poziomie NUTS II o PKB na jednego mieszkańca wyższym niż 75% średniej UE-25, ale niższym niż 75% średniej UE-15. Pragnąc zapewnić, że postęp osiągnięty przez te regiony nie zostanie podważony wskutek zbyt gwałtownej zmiany pod względem intensywności pomocy i dostępności pomocy operacyjnej, Komisja uważa, że powinny one kwalifikować się do odstępstwa na podstawie art. 87 (3 a) na zasadzie tymczasowej i przejściowej aż do dnia 31 grudnia 2010 r.
 - 14 Z wyjątkiem państw członkowskich, których całe terytorium kwalifikuje się do odstępstwa na podstawie art. 87 (3a).
 - 15 Przydziały wynikające z zastosowania tych reguł określono w załączniku V do Wytucznych wraz z wykazem regionów kwalifikujących się do pomocy na podstawie art. 87 (3a), regionów efektu statystycznego i regionów rozwoju gospodarczego.
 - 16 Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-242/00, Niemcy przeciwko Komisji [2002], ECR I-5603.
 - 17 Patrz przypis 12.
 - 18 Rozporządzenie Rady nr 659/99 z dnia 22 marca 1999r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 87 i 88 TWE , Dz. Urz. UE L 83, 27.3.1999, s. 1.
 - 19 Dokument Komisji Europejskiej dotyczący pomocy państwa N 531/2006 – *Polska Mapa pomocy regionalnej 2007–2013*, Bruksela, dnia 13.09.2006 r., K(2006) 4010 wersja ostateczna. Dokument dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/by_case_nr_n2006_510.html#531
 - 20 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 października 2006 roku w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej, Dz. U. z 2006 r., Nr 190 poz. 1402.
 - 21 Miejsca pracy uznaje się za stworzone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego, jeśli związane są z działalnością, której dotyczy inwestycja, i stworzone w ciągu trzech lat od jej zakończenia, w tym także miejsca pracy stworzone w związku ze wzrostem stopnia wykorzystania zdolności stworzonych w wyniku inwestycji.
 - 22 Ekwiwalent dotacji brutto (EDB) jest to kwota pomocy, którą otrzymałby beneficjent pomocy, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji, bez uwzględnienia opodatkowania podatkiem dochodowym. Ekwiwalent dotacji netto (EDN) jest to kwota pomocy,

którą otrzymałby beneficjent pomocy, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji, uwzględniająca opodatkowanie podatkiem dochodowym. Kwota ta to ekwiwalent dotacji brutto pomniejszony o stawkę podatkową. Jeżeli odrębne przepisy stanowią, że określone przysporzenie finansowe nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym, EDN jest równy EDB.

Zasady obliczania ekwiwalentów dotacji w Polsce zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach, Dz.U. z 2004 r., NR 194, poz. 1983.

- ²³ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji w sprawie T-298/97, Alzetta przeciwko Komisji, [2000] ECR, II-2319, s. 81–94.
- ²⁴ Od strony formalnej oznacza to, że pomoc może zostać udzielona w ramach programów pomocy wyłącznie wtedy, gdy beneficjent przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu złożył wniosek o przyznanie pomocy, a organ odpowiedzialny za zarządzanie programem potwierdził następnie na piśmie, że projekt, z zastrzeżeniem szczegółowej weryfikacji wniosku, zasadniczo kwalifikuje się do pomocy, ponieważ spełnia kryteria określone w programie. W przypadku pomocy ad hoc właściwy organ, przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu, musi wydać list intencyjny w sprawie przyznania pomocy uzależniający je od zatwierdzenia pomocy przez Komisję. Jeśli prace rozpoczną się zanim wskazane warunki zostaną spełnione, projekt w całości nie będzie kwalifikował się do pomocy.
- ²⁵ W przypadku małych i średnich przedsiębiorstw państwa członkowskie mogą skrócić pięcioletni okres utrzymania inwestycji lub utworzonych miejsc pracy do minimum trzech lat.
- ²⁶ Zgodnie z przypisem 55 Wytycznych, Komisja rozstrzygając o niepodzielności inwestycji, bierze pod uwagę powiązania techniczne, funkcjonalne i strategiczne oraz bezpośrednią bliskość geograficzną bez względu na prawa własności do przedmiotu inwestycji. Ta sama procedura oceny jest więc stosowana niezależnie od tego, czy projekt jest realizowany przez jedno przedsiębiorstwo, kilka przedsiębiorstw dzielących się kosztami inwestycji, czy kilka przedsiębiorstw ponoszących koszty odrębnych inwestycji w ramach tego samego projektu inwestycyjnego.
- ²⁷ Do końca 2006 roku pomoc regionalna dla dużych projektów inwestycyjnych podlegała regułom określonym w Wielosektorowych zasad ramowych dotyczących pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych, najpierw z 1998 r., Dz.Urz. L 107 z 7.4.1998, str. 7. Mając na uwadze uproszczenie i większą przejrzystość zasad, Komisja zdecydowała o włączeniu postanowień Wielosektorowych zasad ramowych z 2002 r. do Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2007–2013.
- ²⁸ Przy obliczaniu, czy wydatki kwalifikowane na duże projekty inwestycyjne osiągnęły różne progi wyznaczone w Wytycznych, należy wziąć pod uwagę te wydatki kwalifikowane, które wykazują wyższą wartość: związane albo z tradycyjnymi kosztami inwestycyjnymi, albo z kosztami wynagrodzenia.
- ²⁹ Zasady degresywności należy przestrzegać również przy zgłaszaniu nowych programów pomocy operacyjnej, mających zastąpić istniejące programy. Dopuszcza się jednak elastyczność w odniesieniu do stosowania tej zasady w przypadku programów pomocy operacyjnej opracowanych w celu likwidacji ograniczeń geograficznych określonych obszarów znajdujących się w regionach objętych art. 87 (3a).
- ³⁰ Przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. dotyczącego stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa Dz.Ur.UE L 142 z 14.5.1998, str. 1.

- ³¹ Zgodnie z pkt 60 Rozporządzenia konsolidującego, dotychczasowe rozporządzenia dotyczące wyłączeń grupowych: rozporządzenie (WE) nr 70/2001, rozporządzenie (WE) nr 68/2001, rozporządzenie (WE) nr 2204/2002 i rozporządzenie (WE) nr 1628/2006 mają zostać uchylone i zastąpione jednym rozporządzeniem konsolidującym.
- ³² Najnowszy projekt Rozporządzenia konsolidującego: *Projekt-rozporządzenie w sprawie wyłączeń: wersja poprawiona po publikacji projektu w Dzienniku Urzędowym z 28.02.2008* jest dostępny w języku polskim na stronie internetowej Komisji Europejskiej: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/reform/gber3_pl.pdf, stan na 12.03.2008 r. Poprzedni projekt był opublikowany w dokumencie: *Zaproszenie do zgłaszania uwag do projektu rozporządzenia Komisji w sprawie wyłączeń w obszarze pomocy państwa*, Dz.Urz.UE C 210/10 z 8.9.2007 r.

Bibliografia

- Komisja Europejska. 2006. *Polska Mapa pomocy regionalnej 2007–2013*, Bruksela: Komisja Europejska, http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/by_case_nr_n2006_510.html#531. *Projekt-rozporządzenie w sprawie wyłączeń: wersja poprawiona po publikacji projektu w Dzienniku Urzędowym*. 2008. http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/reform/gber3_pl.pdf.
- UOKiK. 2007. *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w roku 2006*, Warszawa: UOKiK.
- Ustawa z 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, Dz. U. Nr 123, poz. 1291.
- Wyrok Sądu Pierwszej Instancji w sprawie T-298/97 Alzetta przeciwko Komisji. 2000. ECR, II-2319, s. 81–94.
- Wyrok Sądu Pierwszej Instancji w sprawie T-380/94 AIUFFASS i AKT. 1996. ECR II-2169, pkt 54.
- Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-242/00 Niemcy przeciwko Komisji. 2002. ECR I-5603.
- Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C 248/84 Niemcy przeciwko Komisji. 1987. ECR 4013, par. 19
- Wytoczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013, Dz. Urz. UE C 54 z 4.03.2006 r.
- Zaproszenie do zgłaszania uwag do projektu rozporządzenia Komisji w sprawie wyłączeń w obszarze pomocy państwa, Dz. Urz. UE C 210/10 z 8.9.2007 r.